

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: felelős:
SZY. DR. RISS PÁLMÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁLYI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy óra 1 K, 80
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy óra K2

Makó népe

megnyugvással és lelki örömmel olvashatta és olvashatja azt a becsületes programot, melyet az új kormány terjesztett az ország népe elé. Ezuttal nem cecapás és ígéretes, ahogyan a munkapárt részéről meg voltunk szokva, hanem becsületes és őszinte törekvés, amelyet minden magyar embernek őszinte szívvel és lélekkel támogatnia kell.

Makó népe boldog örömmel veszi elégtételül, hogy a mit nagynevű képviselője Makó főterén annyit hangoztatott, hogy becsületes választójogot kell adni a magyar népnek, az ime a legszebben közeledik a mielőbbi megvalósulás felé.

Makó népe még emlékezni fog arra a gyönyörű napra, mikor itt voltak Makón Justh Gyulával mindazok, akik ma benne vannak a kormányban és akik Justh Gyulával együtt a makói főterén, Isten szabad ege alatt fogadták meg a makói népnek, hogy addig nem nyugsznak, még ki nem vivják a becsületes magyar nép becsületes választójogát.

Makó népe hálásan ismeri el ma, — midőn immár hallotta a kormányelnök szájából a kérés nélküli őszinte akarást, hogy becsületes választójogot fog alkotni, — hogy vezérei, akik után indult, s a zászló, melyet követett, egy percig sem hagyták cserben. Sokáig tartott a küzdelem. Sok gyöngye megtántorodott, de Makó népe, melyet Justh Gyula vezetett, nem tantorodott meg soha és most, midőn a siker kezdetén állunk és egy biztató, szebb jövő

reménye boldog bizakodással tölti el, büszkén mondhatjuk Justh Gyulával, hogy vagyunk akik voltunk és eszünk, akik vagyunk.

Justh Gyulának, a mi lelkes nagy vezérünknek sokat ki-gunyóit, de igen hősegeten kipróbált jelszava ez: A munkapárt, melynél erősebb párt még nem állt a nemzet nyakán, akadt meg Justh Gyulának ezen férfias jelszaván, mert persze a munkapárt, a melyet csak a só tartott össze, nem volt, csak lett. Lett, mert volt korrupció, etetés, itatás, vesztegetés, erőszak és zsarnokság. De nem lesz, mert ezenül nem lesznek azok az apró és nagy gaszágok, melyek miatt hét esztendőig, a bibliai hét keserves esztendő minden nyomorúsága szakadt a magyar népre. Ha ezek a munkapártiak nem mondhatják azt, amit Justh Gyula büszkén mond, hogy lesz aki volt és az, aki mindig volt, mert Justh Gyula mindig egyet akar, a magyar nemzet függetlenségét, szabadságát, liberális fejlődését, a demokratizmus diadalát és mindezek alaplételeit, a becsületes választójogot.

Makó népe hálás büszkeséggel tekint az új korszak küszöbén nagy képviselőjére, Justh Gyulára. A diadalmas, új korszak e jöveteleiben nagy része van neki, akinek rendületlen hitében osztozott, a hozzá becsületesen ragaszkodó makói nép.

Most, midőn hallottuk az új kormány programját, mely kielégíthet minden magyar lelket, hálásan köszöntjük a nemzet igazi vezéreit, akik rendületlenül kiartották a népjogok mellett, ezzel lehetővé

tették azoknak diadalra jutását.

Makó népe örömmel üdvözli a kormányt programjának kinyilatkoztatása alkalmából. Örömei üdvözli és boldog büszkeséggel köszönti nagynevű vezéré, Justh Gyulát.

lát és vezértársi, kiknek dacos, megalkuvást nem ismerő, küzdelmük fenetevé tette, hogy olyan kormányprogramot halljunk, mely bizakodással, megelégedéssel tölti el nemesak Makó, de az egész ország népét.

Vezérkarunk legújabb jelentése

BUDAPEST, 23. június 23.

Keleti hadszíntér:

A hegy vidéki harcvezetésén és Wolhíniában az ellenséges tüzérségi tűz időnként feleledt, a Berezanytól délre fekvő terület Tartosló verését ütegeink erőteljesen viszonzották.

Olasz hadszíntér:

Semmi lényeges esemény nem történt.

Délkeleti hadszíntér:

A helyzet változatlan. A vezérkar önöke.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, június 23.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Hungári hadszíntér:

Rupprecht bajor trónörökös hadserege:

A tüzérségi tevékenységek a Flandriai arcvonalon és Artoisban az eső a délutáni órákban is befolyásolta, később élénkült a tengerpart közelében Bixscotetől Armentieresig és Loos és Ballecour között mind a tegnapi éjjeli folyamán napfelkelte előtt ma is több helyen visszavertünk angol felderítő osztagokat.

A német trónörökös hadsereg arcvonala:

Tegnap reggel tüzérségünk és a támaszpontunk rövid és heves hatásos tüzelése után Chenim des Dawneson Filletől délkeletre alsó száz ezredek osztagai rohammal elfoglalták a franciák állásának egy részét az egy és fél kilométer szélességben és 500 méter magasságban meghódított árkokat három heves ellentámadásokkal szemben megtartották hol ellenség súlyos veszteséget szenvedett mivel a menekülő védő sereget zárótűzünkbe szorították.

tottuk 300 foglyot szállítottunk be. A franciák reggel Esrintestől hegyektől nyugatra este pedig Baxionnál támadást intéztek de anélkül hogy eredményt értek volna el. Arrástól keletre és Maas két partján felderítő előtöréseinkkel foglyokat szállítottunk be.

Albert württembergi herceg hadseregportja :

Az arcvonal mintha csak szokásos harcivetkenység folyt, St. Kienettől északra Moseltől keletre visszavertünk francia felderítő csoportokat.

Keleti harctér :

Tegnap fokozott tüzevetkenység folyt, különösen a Lemberg—Tarnopoli vasút Dayeszter között.

Macedón harcvonal :

Nem történt különösebb esemény.

L U D E N D O R F F.
(Miniszterelnökség sajtóosztálya).

Oroszország meg-hasonlítható szövetségeseivel

Súlyos ellentétek a hadicélok körül. — Szakadatlanul tartanak a tárgyalások. — A stockholmi konferencia.

Mindinkább nyilvánvaló, hogy Oroszország és szövetségesei között súlyos ellentétek morútek föl a hadicélok tekintetében. Az ántánt tárgyalásai szakadatlanul tartanak, de maga az angol sajtó is elismeri, hogy a szövetségeseik között súlyos helyzet állott elő. Az orosz békepart, amely bizonyára többséget jelent a népből és hadseregben egyaránt, nem hajlandó a francia és angol annexió célokat támogatni. Ujabb jelentéseink itt következnek :

Ellentét a békecélok tekintetében.

Z ü r i c h. Londoni táviratok szerint az ottani lapok pétervári levelezői állandóan pesszimistlikusan ítélik meg az Oroszország és szövetségesei közötti viszonyt s úgy vélik, hogy különösen a békecélok tekintetében Páris, London és Pétervár között olyan ellentétek állanak fenn, amelyekel

nehéz lesz áthidalni. A „Daily Chronicle“ tudósítója nyíltan megmondja, hogy Péterváron Franciaország, Anglia, Amerika és Oroszország jegyzékét elutasítják s nem hajlandók az ezekben a jegyzékekben foglalt alapon tárgyalni. Ezzel a szövetségeseik között súlyos helyzet állott be, amely előtt nem lehet szemet hunyni s amelyet letagadni céltalan. Mindent meg fognak kísérteni, hogy a nehézségeket legyőzzék. Londonban híre jár, hogy a kormány újabb küldöttséget menezsi Pétervárra.

Az angol szociálisták békeföltételei.

S t o c k h o l m. A holland skandináv bizottsága június 18-án idiglenes megbeszélést folytatott Westtel, az angol szociálista párt tagjával és Thomson-nal, a „Clarion“ kiadójával. Az angol többség Szerbia függetlenségének helyreállítását kívánja, továbbá Észak Franciaország kiűzését és helyreállítását az okkupáló hatalom költségére, azonkívül egyesült független Lengyelországot. Ausztria összes népeinek egyenlőségét, Ausztria demokratizálását, ami fő feltétele a tartós békének. Az angol szociálisták kimagasló fontosságot tulajdonítanak annak a kérdésnek, hogy ki a hibás a háború kitörésében. Követelik

oly nemzetközi intézmény felállítását, amely további összetűzéseket a jövőben megakadályozna.

Halálos fürdés a Maroson.

A vizbefult egy makói katona

Megrendítő szerencsétlenség történt ma délután a Maroson. Egy szabadságos makói katona ki a harctereken számtalanszor nézett farkasszemet a halállal, lement a Marosra fürdeni, ahol nem okiiva a közelmúlt napokban történt szomorú vizbefúási eseteken átuszta a folyót, de közben valószínűleg görcsöt kapott és elmerült a hullámokban.

A szomorú esetről a rendőrség sajtóirodája a következőket közli :

Szabó Flórián az 51. gyalogezred szakaszvezetője ma délután a Marosra ment fürdeni, átuszott a tulsó oldalra és uszás közben a folyóba fullt. A hulla kifogása érdekében értesítették a partmenti hatóságokat.

A fronton levő makóiak a legfrissebb makói diszpolgárról

Mit innak a harctéren levő makóiak

Hát nagy csufság esett meg rajtunk, makóiakon. Ország-világ kacag azon az erőlködésen, amellyel a levélzelt munkapárt Tisza Istvánt megválasztotta Makó diszpolgárának.

Mi az ország kacagását valahogy csak elviselnők, de nem tudjuk elviselni Makó derék s a fronton küzdő fiainak jogos felháborodását a legfrissebb sületű makói diszpolgár felett.

Egy harminc hónap óta a fronton küzdő derék makói katona írja ma nekünk több

makói aláírásával a következő sorokat :

— Tisztelt Szerkesztőség! Volt szerencsém e hó 6-iki számukból sajtóval olvasni, hogy olyan nagy magyar hazafias város, mint Makó és a megyegyülés bizalomsvavazással és diszpolgár választással foglakozik és éppen a megbukott Tiszát, akinek már épen mindnyájan beteltünk az uralkodásával. És Csanádvármegye annak szavaz bizalmat és azt választja Makó diszpolgárnak. Hát itt az olasz fronton megmozdul a kő a fejünk alatt, de még azok is akik már itt a világháboruban jobblétre szenderűtek és Tisza ellenesek voltak, megfordulnának a sirjukban ezen a csuf dolgon. Hisz itt is szavazunk neki bizalmat, csak az a baj, hogy nem hat oda. Ide jöjjenek bizalmat szavazni és ide jöjjen a diszpolgár ur is az olasz frontra. Itt majd meglátja, hogy milyen bizalommal vannak iránta a makóiak. Mindnyájunk gyomrában meggyülemlett ezeknek a szavazóknak, akik a bukott kormányznak bizalmat szavaztak, a cselekedete. A neveiket is meg kellene örökíteni, hogy tudnák, kik azok. Majd ha hazamegyünk, majd nekik meg mi szavazunk bizalmat, de nem lesz köszönet benne.

Következik egy sor aláírás. Azt hisszük, hogy ehhez a levélhez nem sok hozzátenni valónk van, legfeljebb csak annyi, hogy ezeknek a derék odaharcoló makóiaknak mégis csak tökéletes igazságuk van.

A zöldségpiac rendezése.

Dr. Bagdassán Emil rendőrkapitány a következő hirdetményt közli :

A zöldség és gyümölcs piac tapasztalt visszaélések és szabálytalanságok megszüntetése érdekében a következő intézkedéseket léptettem életbe :

1. A S. Ehrenfeld és Spitz cég üslete előtt két sorban kezdődő és a Széchenyi téren a vármegyeház irányában húsdó piacon elsősorban a viszonteladó kofának van helye, ezek után jöhetnek csak a termelők. Kofának termelők közötti és termelőknek kofák közötti helyei foglalni nem szabad.

2. A kofák kötelesek Beron Albert polgári biztosaál jelentkezni!

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Fallagi-órá

aki őket jelentkezésük sorrendjében a rendőrségnél levő nyilvántartásba bevezeti és mindegyiket számmal látja el. Az így nyert számot a kofák a hatóság által kijelölt elárúsító helyeken szombatonként kötelesek kifüggeszteni.

3. Gyümölcs és fűszereket kofáknak ezalatt sulysszerint szabad árulni, liter, garaboly alvél való mérés tilos, míg a termékek megtarthatják régi mértékeiket, de terményeik árának árnyban kell lennie a sulysszerinti árrakkal.

4. Ugy a kofák, mint a termékek kötelesek az árakat szombatonként egy kis táblán kiírni.

Aki ezen rendelkezéseket be nem tartja a vonatkozó rendelkezések értelmében fog háttatni a mellék büntetésenként árújának elkobozásán kívül a piszeről is ki fog tiltani.

Haszn. rendelkezések 1917. évi június hó elején lépnek életbe miert is felhívom a viszenteladás mel foglalkozó kofákat, hogy a fel említett nyilvántartásba való bevezetésük végett a jövő hét folyamán föltétlenül jelentkezzenek.

Nem lesz kávé.

El kell bucsuznunk a feketétől meg a fehér kávétól, egyáltalán a kávétól, végkép. Behozták a hadi kávé, mely árpából, meg pörkölt cukorból áll és csak igen kis része valódi kávé.

Es az intézkedés külsőben van. A kávéháznak a háboru idején törölték a címtáblájukról azokat a franciá, angol, olasz helyneveket melyekről elnevezték. Most a címtáblán ékesedő „kávéház” szóból mindenesetre törölni kellene a kávé is.

A kávé a mai embernek fontos és értékes itals. 1640-ban nyílt meg Európában, Hollandiában az első kávéház és azóta a kávé-nehézet — Kubából, Jávából, Ceylonból — folyton növekedett. Lassanként ugyasolyan mindenki hozza szokott, a katonák pedig a kávé kávémondás van, hogy csak hírből ismeri a kávé, igenis bőségesen kap belőle, mert fokozza az ellenálló képességét és éberré, frissé teszi.

Eddig Triestből és Hamburgból szállították kávékészségeit, félve azonban a semmi szállítmány nem érkezett.

A kávéhányról a Kávéközpont így nyilatkozik:

— Hat hónap óta egyetlen szem kávé sem érkezett ide. Azelőtt hébe hoba jött a semleges országokból, a buvárhajóharc óta azonban semmi.

Egy kitűnő orvost megkérdeztünk, hogy legalább ő dicsérje a kávévalani életet.

— A kávéról — szól — jó lélekkel nem mondhatom, hogy árulással és az eltűnését még orvosi szempontból sem igen lehet üdvözölni. Ha valaki visszaél vele kártékonyan bolygatta meg idegrendszerét.

Hogy különben mint bírja a kávé a szervezetet, az az oktatásból függ.

Például a törökök meg a többi keleti népek a szervezetük ártalmatlaná nélkül naponta 25—80 csészevet isznak az ő erős, illatos feketéjükből. Tudvalevő, hogy az em-

bert ellenállóbbá, munkakédebbé teszi. A belga szénbányászok, mikor munkában vannak, alig esznek va' amit, csak feketéznek, naponta öt-ször hatszor.

A szellemi munkások is igen igen dicsérik, a kávé segítenti a edsi a szellemet, erősíti a bíráló ösztönt, az emlékezetet, konzervál. Balsze a fekete kávé mellett iria regényeit. — Hogy most „fényűzési cikk” nek nyilváníthatják? Amennyiben a szellemi élet is fényűzés, bizonyos emberek szemében.

NAPI HIREK

— Rendkívüli közgyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete f. hó 27-én délelőlt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgy sorozattal: 1. A m. kir. belügyminiszterium 64400 számú leirata a közszolgálati alkalmazottak ruhabetételei se gelyének utalványozása tárgyában. 2. Városi tanács előterjesztése a lakosság tüzelőfa szükségletének biztosítása tárgyában. 3. Városi tanács előterjesztése a „Frucius” gyümölcsértékesítő szövetkezetbe való belépés iránt.

— A villamos áram díjának felemelése. A makói villamos telep mint annak idején ismer ettük, kérte a városotól a közvilágítási és magánosok világítási díjának fel emelését. A kérelmet a képviselőtestület elutasította, a törvényhatósági bizottság pedig újabb határozathozás végett leküldötte a várososhoz. A polgármester mielőtt es ügyben javaslatot tezne a képviselőtestülethez, bizottságot bízott ennek a kérelem jogoságának megvitatására a bizottság f. hó 25-én délelőlt 10 órakor fog ülésezni dr. Petrovics polgármester elnöksége alatt.

— Katonaszökevények Makón. Két veszedelmes katonaszökevényt akiknek a rendőrségnek, akik a Makón töltött kellemes napok szép emlékeiknek hatására a hosszabb távollét után annyi a felkerestek bennünket, a két jeles hadfi Bartóky Miklós és Dancsák János tiarószok, akik a kettős honvédekkel voltak nálunk — itt szerzett helyszíni tapasztalatok alapján, meglépve szállójuktól betörést akartak rendezni Elek Antalné üzletében. Már az árulcsokot és a betöréshez szükséges eszközöket is beszeresték. Nagy János Pajsa utcai lakosnál és a betörés kivételéről tanakodva jártak az utcákat. Gyanus viselkedésük felűrt a rendőrségnek, igazolásra szólították te. Őket a miután ötöltek haroltak bevitték a rendőrségre mi dőlő katonát, ahol a keresetkérdésbe beleszavaroova beismerték kirándulásuk célját és hogy ellógtak katonáktól. Most megbírszólva várják az indulást amikor visszakísérik őket katonai parancsnoksághoz.

— Jótékonyág. Dr. Petrovics György h. polgármesternél Gredi Istvánné 10 koronát, Szirbi Józsefné tanyá 484. sz. a. lakos is 12 koronát adományoztak a háboruban (rokkanttá vált katonák segítésére.

— Részgális érkezett. Makó város polgármestere a helyi szükséglet kielégítésére 41 méterméteres részgális kiutazását kéri a miniszteriumtól. Ma megérkezett az utolsó ezer kiló kékítő a ezzel a város a kért mennyiséget teljes egészében megkapta, utalványokat a részgálisra a városi hivatal ad ki. Egy kiló ára 4 korona 20 fillér.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Bács Lajos Dinka Ilonával, Kocka Sándor Bóka Máriaival. Elhaltak Polyák István 68 éves, öz. Bihari Józsefné Papp Katalin 80 éves, öz. Varga Józsefné Balázs Rozália 75 éves, Bujdosai János 87 éves, Kovács Ferenc 76 éves korában.

— Nem lesz sajtófőnök. A kormány elhatározta, hogy a sajtófőnökséget megszünteti. A magyar sajtó a háboru alatt harafiaságának oly fényes tanujelét adta, hogy gyámkodásra nem szorult rá. A kormány különben is szándékosik minden fontos kérdéseről előre tájékoztatni a sajtó képviselőit.

— Ujdonság Makón. A makói hölgyek kényelmére Müller Adolfné a Ráday utca 49. szám alatt szépségápolási (kozmetikai) intézetet nyitott, melyet modern, fővárosi mintára fog vezetni. Egyben felhívjuk olvasóink figyelmét a punk mai számában megjelent hirdetésére.

— Értesítés. Szives tudomásra hozzuk, a tisztelt kórháznak, hogy a főtéri három gyógyszerész közl, a mai vasárnap délután 1 órától ható vasárnap délután 3 óráig Sándor Zsigmond szolgálja ki a gyógyszerészet. Délelőlt azonban mind a három gyógyszerész.

Kiadó föld.

KATONA ISTVÁNNAK Csókáson 46 katasztrális hold földje tanyaszületéssel együtt több évre gabonatermés alá hasznabérbe kiadó. Értékeszni lehet 655 tanya szám alatt, vagy BÖRÖSÖK FERENCZEL Kálvária utca 22 szám alatt.

Eladó- és kiadó föld.

Ardison egy naps földem, a köve az ut mellett a cserépszin háta mögött örökron eladó.

Továbbá Csókáson öz. Fodor Imréné szomszedságában 2 fertály tanya föld a rajta levő gazdasági épületekkel együtt több évre gabona termés alá hasznabérbe kiadó. Értékeszni lehet:

Özv. Török Jánosnéval,

Grót Pálffy (Fekete) utca 96. szám

Modern hygienikus szépségápolás (kozmetika)

Müller Adolfné Makó, Ráday utca 49.

Szeplős, májfoltos, mitteszeres, pattanás arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő petyhüdt arcot simává, üdévé tesz

vibrációs svéd arcmasszázs

Archámizstást a legideálisabb, a legtökéletesebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini professor módszer után. A legkitűnőbb arcápoló krémek, puderek stb. kaphatók. Arcápolás és szománcosás jutányos bérletben. Díszít kezelést házilag végzik. Ondolálás, manócs. Regdélőlt 10 től este 8 ig

Müller Adolfné

okl. kozmetikus, Ráday utca 49.

Körülbelül 2000 darab akófia kivágására és elszállítására

vállalkozó kerestetik, oly megállapodással, hogy a kivágandó famennyiség fele a vállalkozót illeti.

Eladó és kiadó föld.

Bogárdban 2 fertály tanya föld bármilyen vetemény alá eladó, vagy esetleg hasznabérbe kiadó. Értékeszni:

Vass Dánielnénál

452 tanya szám a., vagy szardán és vasárnap a ház nál Várárhely a. 88 sz

Hasznabérbe kiadó

Özv. Paku Istvánnéval Kálvária utca 43. szám alatt Belcsenyomáson 9 hold föld, tanya épülettel.

Mikocsában egy járandó hagyomány alá hasznabérbe kiadó.

Értékeszni lehet: a fenti szám alatt.

Kiadó földek.

A Ráday utca mellett 3 fertály tanya föld, tanya örökséggel együtt hasznabérbe kiadó, ugyasolyan a földeski uton belől 3 fertály tanya föld hasznabérbe kiadó. Értékeszni lehet Estvós utca 12. szám alatt. Ugyasolyan számú has eladó.

Urania színház

Vasárnap, június 25-én

Gond apó

Dráma 3 felvonásban.

Főszereplő: Charles Wilken

Előadások kezdete hétköznapokon este fél 9 órakor, vasár- és ünneppnapokon este fél 7 és fél 9 órakor.

